

Nya Ledare

Att identifiera, rekrytera och utbilda ledare
för ny verksamhet i en modern förening

Studieplan

Nya ledare vänder sig till lärgruppen som träffas för att utveckla och förnya utbudet inom föreningen.

Välkommen som deltagare i en lärgrupp!

Lärgrupp är en del i din förenings utvecklingsarbete i samverkan med RF-SISU.

Vad är en lärgrupp?

Viljan att lära och nyfikenheten att upptäcka tillsammans är det som kännetecknar lärgruppen. I en idrottsförening finns det mycket som är bra att känna till och lära sig mer om. En hel del som inte har med själva träningen att göra. Det kan handla om hur en bra ledare ska vara, vad som är bra att äta när man tränar eller hur man skapar delaktighet och ökar engagemanget i föreningen.

När ni har bestämt er för vilket ämne som just ni vill prata om är det dags att starta en lärgrupp. Lärgruppen är bra när man vill få igång ett samtal och öppna upp för utbyte av erfarenheter, olika perspektiv och upplevelser.

Lärgruppen och lärande material

I lärgruppen kan man ta hjälp av material från RF-SISU i det ämne som man vill prata och lära mer om. Det kan till exempel vara böcker, filmer, poddar, dialogdukar eller varför inte tidningsartiklar. I lärgruppen finns ingen uttalad expert utan alla bidrar med kunskap och sina erfarenheter.

Lärgruppen och lärgruppsplanen

En lärgruppsplan är ett stöd till lärgruppsledaren eller utbildningsansvarig i föreningen. Även om alla i en lärgrupp förväntas delta aktivt behöver någon ta på sig ledartröjan. Vi kallar denna någon för lärgruppsledare. I en lärgrupp kan till exempel föreningsledare, föräldrar eller aktiva i föreningen vara deltagare. I lärgruppsplanen finns frågor som underlättar för er när ni ska komma igång med ert

samtal och reflektera utifrån ett ämne. Ett ämne som just ni har valt med koppling till er idrott och verksamhet i föreningen. Ni bestämmer sedan hur er lärgrupp ska genomföras. Hur, när och var ni ska träffas och vad ni vill samtala om.

Regler för att genomföra en lärgrupp

Om en lärgrupp ska godkännas som bidragsberättigad verksamhet i er förening gäller följande: Den måste pågå under minst 3 utbildningstimmar. En utbildningstimme = 45 minuter. Det går att dela upp denna tid på fler tillfällen, till exempel 2 x 1.5 utbildningstimme. Det måste vara minst 3 deltagare.

Deltagarna måste vara minst 13 år. Avsteg kan göras och låta deltagare från 7 år vara med. En förutsättning då är att lärgruppen är anpassad för just denna grupp.

Så här anmäler du er lärgrupp

Logga in i IdrottOnline (från föreningens IdrottOnline-hemsida). Gå till "Utbildning" > Gå till "Anmälan" och välj "Lärgrupp". Under fältet "Studieplan" väljer du aktuellt namn för den lärgruppsplan ni jobbar med. Fyll i de övriga fält som hör till er planering av lärgrupp.

TIPS!

Hör av dig till en idrottskonsulent på ditt RF-SISU distrikt om det verkar krångligt eller om du inte förstår. Då får du hjälp med allt kring vad en lärgrupp och lärgruppsplan är och hur man gör. Enklare än så kan det inte bli.

Lärgrupp är folkbildning, men vad är folkbildning?

Folkbildning är en form av lärande där deltagarna själva bestämmer vad de vill lära och veta mer om. I folkbildningen är mötet mellan människor och att lära av varandra genom samtal det viktigaste.

Folkbildning utgår ifrån frivillighet, lust att delta, närhet och tillgänglighet. Perfekt för alla i en förening.

TIPS!

Här kan du läsa mer om folkbildning >>

Berätta att ni gör det här tillsammans med RF-SISU

Det är viktigt att alla i din förening som deltar i RF-SISU:s folkbildningsverksamhet känner till att den genomförs tillsammans med just RF-SISU. Det är viktigt då det handlar om att säkerställa att din förening fortsatt ska kunna ta del av de resurser som RF-SISU har för att genomföra folkbildning i förening (läs mer nedan). Så, berätta gärna för alla i föreningen att ni gör det här tillsammans med RF-SISU.

RF-SISU distriktet – en resurs för såväl lärgrupp som föreningsutveckling

RF-SISU distriktet är SISU Idrottsutbildarnas och Riksidrottsförbundets regionala och lokala organisationer. Vi delar gärna med oss av erfarenheter, ger stöd och kraft till utvecklingsarbetet i just din förening. Ett samarbete som ni har både nytta och glädje av. För genomförandet av en lärgrupp kan till exempel RF-SISU distriktet genom folkbildningsanslaget bidra med visst stöd. Det kan handla om att ta kostnader för material, hyrd lokal, studiebesök, expertmedverkan med mera.

Kontakta oss på RF-SISU, så berättar vi mer om hur ett samarbete kan gå till.

Nya ledare

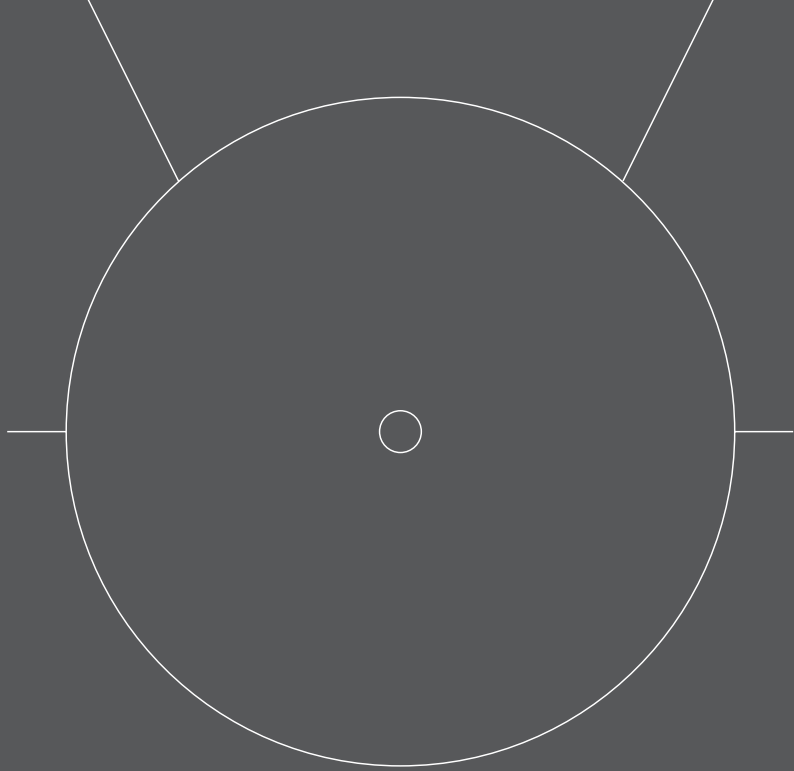
Framtaget av RF-SISU Västra Götaland

Studiematerial: *Tryggve Olsson, Mikael Persson-Riis*

Tryckoriginal: *Ingela Gustavsson*

Foto: *Bildbyrån*

April 2020

Detta material riktar sig till dig som vill vara med och förnya utbudet inom föreningen. Det är mycket som händer kring utvecklingen av modernt föreningsliv och vilken verksamhet och vilka kompetenser som är efterfrågade för att leda denna nya föreningsverksamhet.

Till skillnad mot mer traditionella verksamheter som bygger på att träna för att tävla finns här ett annat syfte. Det här materialet är särskilt framtaget för att få igång fysisk aktivitet som bygger på rörelseglädje, gemenskap och social samvaro som grund. Det är en del i arbetet att strategiskt utveckla idrotten så att så många som möjligt är fysiskt aktiva så länge som möjligt, på sina egna villkor.

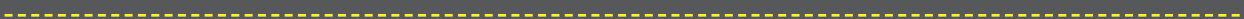
Du som läser detta kanske sitter i en styrelse, är ledare eller engagerad förälder och syftet med detta arbetsmaterial är att ge en vägledning till att hitta, rekrytera och utbilda nya ledare med framförallt sociala drivkrafter med inriktning på fysisk aktivitet. Vi vet genom omfattande forskning de senaste åren vilken stor vikt fysisk aktivitet har inom många områden samtidigt som utvecklingen har gått åt andra hållet med mer stillasittande och alla de negativa konsekvenser det medför.

Här finns en jättemöjlighet att skapa breddidrott, prova på verksamhet, Open Court, inspirationsaktiviteter eller vad du vill kalla det med vad som kallas rörelseförståelse, något som idag är lika viktigt som läs- och skrivförståelse för att ha ett gott liv.

Att skapa ny verksamhet i föreningen förutsätter förankring och förståelse hos medlemmarna men även nya ledare. Materialet hjälper din förening att identifiera dessa nya ledare, rekrytera dem till klubben och skapa individanpassad utbildning.

Målet med denna verksamhet är att skapa ett livslångt intresse för fysisk aktivitet i en modern förening.

Tips och rekommendationer som följer är sammanställda utifrån aktuell forskning och samlad kompetens och erfarenheter hos ca 60 idrottskonsulenter och projektledare inom Västra Götalands Idrottsförbund. Det är en kort sammanfattning för att göra det enkelt för din förening att komma igång med arbetet. Vill ni veta mer finns länkar och kontaktuppgifter i slutet av materialet.

Identifikation

Vi utgår från att det inte är befintliga tränare i föreningen som är de som startar ny verksamhet som beskrivs i inledningen utan att det är andra individer som kanske finns i föreningens närhet men inte i dagsläget är aktiva som ledare. Vilka är då dessa individer? Börja sätta namn på personer utifrån listan nedan. Det finns även en kort beskrivning av önskvärda kompetenser, intressen och motiv som dessa individer gärna bör ha.

Identifikation

- Ungdomar i föreningen
- Kvinnor (generellt är fler män än kvinnor ledare varför potentialen är högre bland kvinnor)
- Personer med lokal anknytning
- Förebilder
- Gymnasie/högskoleelever
- Nyckelpersoner i den sociala kontexten
- Föräldrar som för närvarande står utanför idrotten
- Pensionärer som för närvarande står utanför idrotten

Kompetenser, intressen och motivation

- Pedagoger
- Intresse kring rörelse
- Motiverad av att förbättra lokalsamhället
- Vara mer ledare än tränare
-ledarskap viktigare än taktik/teknik

Diskutera!

Vilka övriga målgrupper ser du runt din förening som kan vara aktuella för nya uppdrag?

Rekrytering

Rekryteringen av de individer som en idrottsförening har identifierat som möjliga ledare för grupper med ett socialt och hälsofrämjande fokus, ser självklart olika ut beroende på kontext. Däremot så har vi identifierat några gemensamma nycklar, som kan vara bra att vara medveten om vid rekryteringsprocessen. Vi har även listat förslag på arenor för rekrytering av nya uppdrag.

Rekrytering

Var tydlig med vad uppdraget omfattar:

Idrottsrörelsen är en enorm mekanism, och en enda idrottsförening kan ha flera olika verksamheter igång parallellt. Det är därför viktigt att föreningen har en tydlig definition på vad uppdraget omfattar, varför det är viktigt och hur länge det varar. Ett tips är att börja med ett mindre, tidsbegränsat uppdrag, så att den nya ledaren får prova på hur det känns samt bygga en relation till föreningen

Motivera både varför uppdraget är viktigt av sociala och samhällsskäl och vad just den personen kan tillföra

Låt rätt person ställa frågan – En person med lokal förankring och en social lokalnärvaro skapar igenkänning och trovärdighet.

I grupsituationer, till exempel ett föräldramöte, fråga om det är någon som har en specifik kompetens ni söker och erbjud dem ett uppdrag som matchar kompetensen, istället för att välja något på måfå.

Arenor för rekrytering

- Samverkan med andra organisationer
- Grund- och högskola
- Sociala medier
- Lokala mötesplatser så som fritidsgårdar, bingohallen, organisationers lokaler

**Vilka arenor för rekrytering kan du identifiera i din förenings närområde?
Vem eller vilka i föreningen är rätt personer att ställa frågan på dessa arenor?**

Diskutera!

Utbildning

Utbildningsbehovet varierar stort mellan olika individer beroende på deras tidigare bakgrund och kompetenser. Det är viktigt för ledarna att ha kännedom om den egna föreningen via interna samtal och utbildningar, men det finns även att tillgå utbildningar om generell föreningskunskap och många andra ämnen från RF-SISU Västra Götalands utbildningskatalog, vilken ni hittar i sin helhet via följande länk: www.rfsisu.se/vastragotaland/utbildningfolkbildning/utbildningsfolderaffischerochinbjudningar/

Nedan finns en lista på föreslagna områden för utbildning, samt möjliga utbildningsformer.

Utbildningsinsatser

- Rörelseförståelse/Physical Literacy
- Grundtränarutbildning
- Barnkonventionen
- Inkluderingssteman (HBTQ+, jämställdhet, jämlikhet etc)
- Värdestyrt ledarskap
- Föreningskunskap

Arenor för utbildning

- Mentorskap
- Digitala utbildningar
- Interna utbildningar
- Behovsanpassade utbildningar

Diskutera!

Vilka övriga utbildningsinsatser och ämnesområden ser du som aktuella behov i din förening?

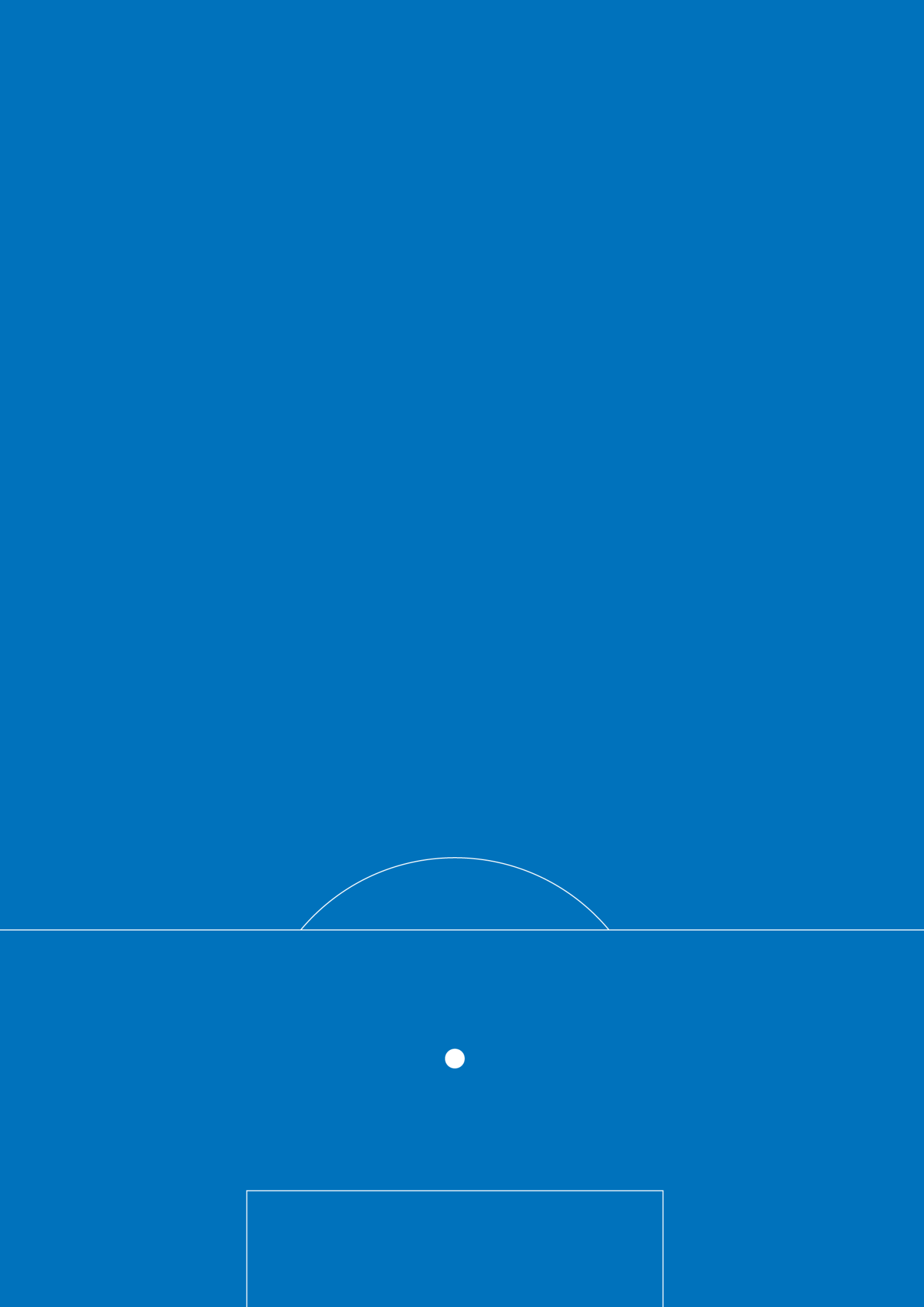

Sätter idéer i rörelse

www.rfsisu.se

